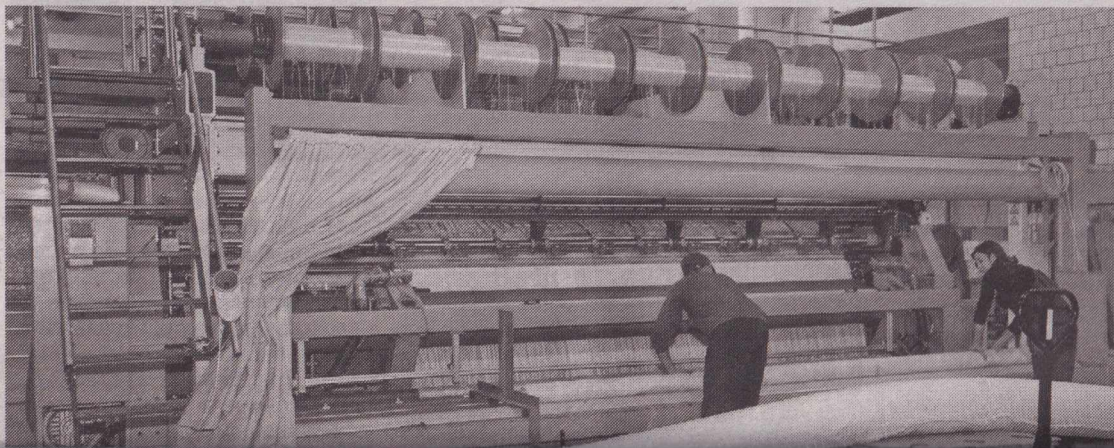
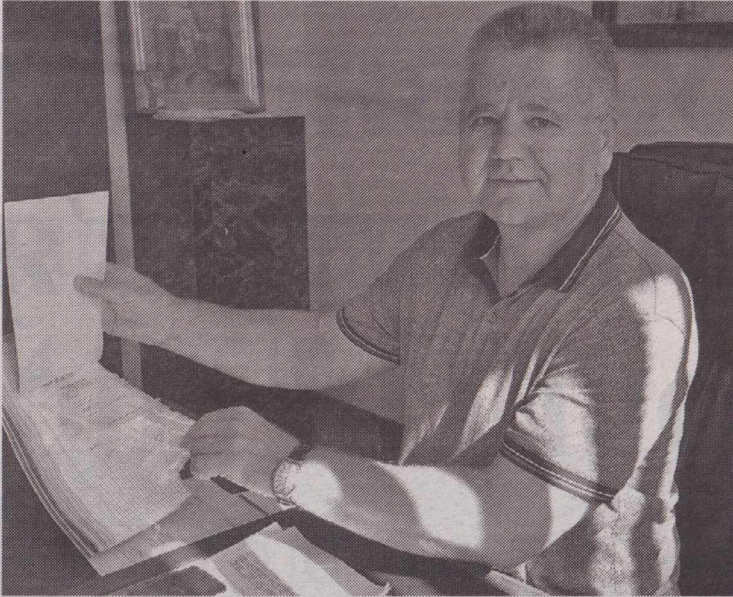

Феномен рівненської «нетканки»

Легка промисловість у Рівному, особливо останніми роками, асоціюється з льонокомбінатом. Проте зовсім поряд, за якихось кількасот метрів, знаходиться ще одне підприємство з багатою історією, котре працює в цій же галузі – Рівненська фабрика нетканих матеріалів, або просто «нетканка», як її здавна називають мешканці міста. В наступному році «нетканці» виповниться 50, і за весь цей час виробництво на ній ніколи не зупинялося, що робить підприємство особливим. Унікальність фабрики підтверджує і її продукція, багато видів якої не мають аналогів в Україні. Спеціально для «РВ» діяльність фабрики показали зсередини.

Богдан Гапак

— Також ми виготовляємо полотна для взуттєвих устілок, — каже Богдан Гапак. — Їх масово використовують для виготовлення берців для наших військовиків. Також ми отримали сертифікати на виготовлення утеплювачів для верхнього одягу — осінніх та зимових курток і пальт. Ще маємо лінію фільтрувальних матеріалів, які постачаємо на металургійні й хімічні заводи, а також підприємства харчової промисловості, зокрема, цукрові та борошномельні комбінати. Ще один напрям нашої діяльності — прикладні матеріали для м'яких меблів, полотна для домашнього текстилю. За цим напрямом ми даємо близько 70% продукції на вітчизняному ринку.

Такі різні неткані полотна

У чому головна особливість

— Іншими словами, наше підприємство може вважатися таким, яке дбає про довкілля, — пояснює Анатолій Новак. — Адже вторинна сировина, яку ми використовуємо — у тому числі звичний для усіх секонд-хенд, залишки котрого ми викупуємо у магазинів, які ним торгують. За кордоном магазини з продажу секонд-хенду починають таку сировину на підприємства з виробництва нетканих матеріалів безкоштовно, а іноді ще й доплачують їм за те, що вони забирають утиль. До того ж підприємствам з переробки подібної вторсировини часто допомагає держава, надаючи пільги на комунальні послуги або знижуючи податки. А ми, на жаль, і купувати секонд-хенд змушені, і пільг не маємо.

Полотна в рулонах, кіт калачиком

Легенда легкої промисловості

Історія фабрики сягає 60-х років минулого століття. Вона створювалась як експериментальне підприємство, де використовувалися різні способи виробництва нетканних полотен. У 70-х роках вона була найбільшим в Європі підприємством з виготовлення нетканних матеріалів. Завдяки своєму ексклюзивному статусу рівненська «нетканка» по праву увійшла до кола найбільших і найпотужніших місцевих підприємств — поряд з «Рівнеазотом», льонокомбінатом, «Газотроном», заводом високовольтної апаратури та радіозаводом. У 80-і роки на фабриці працювали понад 1500 осіб.

— На початку 90-х років фабрика, як і всі великі рівненські підприємства, переживала важкі часи — виробництво майже зупинилося, по багатьох виробничих приміщеннях гуляв вітер, — розповів заступник голови Наглядової Ради підприємства Богдан Гапак. — Але завдяки тому, що на фабрику прийшли нові господарі, «нетканка» була врятована.

Цим господарем стала рівненська компанія «Пульсар і Ко», яка відповідно до сучасних вимог ринку повністю оновила обладнання та асортимент продукції на підприємстві. Замість застарілих машин радянських часів було закуплено новітні виробничі лінії європейського зразка. Виробництво відродилося і розвинулося, фабрика вийшла на якісно новий рівень.

— Загалом у рік ми виробляємо близько 6 тисяч тонн продукції, хоча існуючі виробничі потужності дозволяють більше, — каже Богдан Гапак. — Річний обіг коштів

при цьому становить понад 200 мільйонів гривень. У 2017 році ми сплатили понад 35 мільйонів гривень податків, з яких у бюджет міста було переказано понад 7 млн. грн. Тішимося, що робимо свій посильний внесок у боротьбу з безробіттям у місті, адже на сьогодні на фабриці створено понад 400 робочих місць.

Геотекстиль — для доріг, техсерветка — для «атомки»

Асортимент продукції фабрики різноманітний за технічними характеристиками та функціональним призначенням. Гордістю підприємства є армований геосинтетичний матеріал, який використовується для будівництва та ремонту доріг (само ним у свій час укріплювали вулицю Соборну в Рівному). А лінія з виготовлення армованого геотекстилю німецького виробництва «Karl Mayer» є єдиною подібною в Україні.

— Особливістю цього матеріалу є те, що за рахунок своїх армуючих функцій він забезпечує рівномірне розподілення навантаження на все дорожнє полотно, — розповідає Богдан Гапак. — Це запобігає тріщинам і провалам, які утворюються під час їзди великогабаритного транспорту. Таку тканину вкладають і коли будують нові дороги, і коли ремонтують існуючі — приміром, тоді, коли потрібно зміцнити асфальтобетонне покриття на ділянках, де автомобілі інтенсивно гальмують або прискорюють рух (транспортні розв'язки, автобусні зупинки тощо). Щоб укласти таке полотно, не потрібне спеціальне устаткування — рулони геотекстилю потрібної ширини розгортають просто на дорозі, а зверху кладуть асфальт. Термін

експлуатації асфальтобетонного покриття з використанням армованого геотекстилю збільшується у 12,5 рази порівняно із звичайним покриттям.

Геотекстиль «нетканки» використовували при будівництві ділянок Київ-Житомир і Рівне-Корець на автомагістралі Київ-Чоп, розв'язок біля Рівного та Житомира, вулиць у Києві та Харкові та ін. Також «нетканка» бере участь у проєкті українського уряду під назвою «Стіна» на кордоні з Росією (в конструкції дороги вздовж оборонної споруди застосовують геотекстиль).

Геосинтетичними полотнами укріплюють також і залізничне полотно, і дамби, і басейни, й мости, і тунелі. Наприклад, їх використовували при будівництві Бескидського залізничного тунелю та викладали на дно і береги штучної водойми під час реконструкції Новодністровської ГАЕС. Окрім того, геотекстиль використовується і більш локально — при викладанні тротуарної плитки та будівництві плоских дахів, а також у ландшафтному дизайні, адже він запобігає просіданню поверхонь.

Підприємство виготовляє багато видів продукції й для різноманітних галузей народного господарства — швейної, взуттєвої, меблевої та ін. Загалом, асортимент дуже широкий — від дорогих натуральних наповнювачів для м'яких меблів та матраців до звичайних обтирочних матеріалів. Замовлення на останні фабрика отримує навіть від атомних електростанцій. Адже техсерветка «нетканки» при прибиранні не залишає після себе на оброблених поверхнях мікроволокон, що повністю відповідає санітарним вимогам на АЕС.

рівненської «нетканки»? Подібні фабрики в Україні існують, проте саме рівненське підприємство є єдиним в Україні у своїй галузі, де виготовляють неткані полотна з використанням усіх основних методів їхнього виробництва. А це такі способи, як в'язально-прошивний, ниткопрошивний, голкопрошивний, клеєвий, термоскріплюючий та ін. Назви цих методів підкреслюють специфіку з'єднання ниток у різних видах нетканних матеріалів, що, власне, й відрізняє їх від полотен класичного ткацтва, які виготовляють простим переплетенням повздовжніх та поперечних ниток.

— На підприємстві встановлено сучасне виробниче обладнання з Німеччини, Італії, Швейцарії, інших європейських країн, — розповів директор з виробництва Анатолій Новак. — Маємо два великих цехи, сім виробничих ліній. Адже неткані матеріали є дуже різноманітними і за зовнішнім виглядом, і за функціональним призначенням. Відтак і технологія їхнього виготовлення суттєво відрізняється.

На підприємстві виготовляють і синтетичні, й напівсинтетичні, і повністю натуральні матеріали. Сировиною для останніх є вовна, бавовна, льон, джут.

— Якщо обираєте собі м'які меблі чи матраци, то поцікавтеся, який матеріал кладеться як наповнювач на пружинні блоки. Звичайно, синтетон робить м'які меблі дешевшими, але я обирав би для себе диван з джуттовим наповнювачем, бо спати на ньому — набагато комфортніше, ніж на синтетичному полотні, — радить п. Анатолій.

Цікаво, що фабрика переробляє як первинну сировину (поліестер, віскозу, бавовну, шерсть тощо), так і вторинну — регеновані волокна, отримані з відходів швейного та трикотажного виробництва.

Ще однією цікавиною фабрики є те, що на її логотипі зображено kota, скрученого клубком. Це символічно, адже він нагадує і рулон нетканого полотна і вказує на те, що багато матеріалів фабрики є такими ж м'якими, як і шерсть цієї тваринки. Віднедавна кіт на логотипі фабрики отримав ім'я ФеНоМен (за основу взято перші літери слів «фабрика нетканних матеріалів»). Причому ім'я йому дало не керівництво фабрики, а самі рівняни.

— За радянських часів логотип «нетканки» мав вигляд рулону полотна, — розповідає менеджер з комунікацій Олександр Субот. — У 1994 році, коли створювалося відкрите акціонерне товариство «Рівненська фабрика нетканних матеріалів», до рулону домалювали голову — так і з'явився на лого чорний котик, скручений калачиком. Майже 25 років він не мав клички, і от у такому поважному віці зрештою отримав ім'я. Для цього під час організованого «нетканкою» свята вулиці Фабричної «Мануфактура-2018», котре відбулося в червні цього року, було вирішено провести конкурс для всіх охочих мешканців нашого міста, які самостійно могли б «охрестити» фабричного котика.

Такої кількості охочих не очікували навіть організатори конкурсу, адже у ньому взяла участь понад тисяча рівнян. Конкурсна комісія відбирала переможців у чотири етапи. Авторі імен, які посіли призові місця, були відзначені на святі «Мануфактура-2018» цінними призами, виготовленими з використанням матеріалів, котрі виробляє фабрика. Зокрема, за 3-є місце подушкою, за 2-е — ковдрою, за 1-е — матрацом. Тепер рівненську «нетканку» заслужено можна називати ФеНоМеном легкої промисловості України.

Олена ІВАНЮК.